УДК 341. 1/8: 342.9

DOI 10.37566/2707-6849-2020-4(33)-9

Віктор БАЗОВ,
*науковий консультант Верховного Суду,
кандидат юридичних наук*

КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (CFC/КІК): ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ОПОДАТКУВАННЯ

Інтернаціоналізація світової економіки та динамічний характер міжнародної економічної діяльності потребують як створення умов для активного розвитку бізнесу, міждержавної взаємодії та взаємодії окремих держав з міжнародними організаціями, зокрема фінансовими, так і постійного вдосконалення міжнародно-правових форм та засобів оподаткування. Комплексне вирішення зазначених проблем є основним завданням міжнародного співробітництва у сфері міжнародного податкового права, метою чого є конструктивна взаємодія податкових юрисдикцій на основі балансу інтересів та з урахуванням розвитку світової економіки, що особливо стає зрозумілим в умовах світових фінансових та епідеміологічних криз.

Зазначена мета визначає основні завдання у сфері міжнародного оподаткування, а саме: а) мінімізацію ролі фіскального фактора в прийнятті рішень щодо розвитку міжнародного бізнесу; б) диверсифікацію форм взаємодії суверенних податкових юрисдикцій; в) усунення багаторазового оподаткування та його негативних наслідків; г) передбачуваність і стабільність режиму оподаткування; ґ) захист прав платників податків; д) створення чіткої правої основи у сфері оподаткування міжнародної економічної діяльності; е) усунення несанкціонованого оподаткування міжнародної економічної діяльності; є) протидію недобросовісній практиці у сфері оподаткування; ж) боротьбу з податковими порушеннями тощо.

Лібералізація умов міжнародної економічної діяльності, поступове вдосконалення адміністративних, валютних та інших запобіжників у взаємовідносинах між

державами призводить до того, що податкові умови набувають важливого значення під час вибору території ведення підприємницької діяльності, укладення угод, реєстрації компаній і проживання фізичних осіб.

У цих умовах сучасні правила оподаткування дають бізнесу забагато можливостей для спекулювання податковими ставками, режимами та статусами. Тому з 1 січня 2017 року Україна приєдналась до міжнародної програми розширеного співробітництва Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), участь у якій на сьогодні беруть понад 120 країн світу, щодо протидії розмиванню податкової бази й виведенню прибутку з-під оподаткування – Плану дій BEPS, який включає 15 кроків, що покривають різні сфери протидії агресивному податковому плануванню. Зазначений План дій BEPS є обов'язковим у повному обсязі для найбільш розвинутих країн світу – країн «Великої двадцятки». Інші країни приєднуються до цього Плану поступово, але з обов'язковою імплементацією мінімального стандарту – кроків № 5, 6, 13, 14 Плану. Особливим для України є те, що впровадження кроків Плану дій BEPS є передумовою для лібералізації валютного регулювання, що відповідає вимогам Основного Закону держави [1] та зобов'язанням країни в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [2].

З метою запровадження міжнародних стандартів податкового контролю для всіх учасників міжнародної торгівлі, імплементації вимог MLI Конвенції [3] та норм, передбачених Планом протидії практикам розмивання оподаткованої бази й виведення прибутку з-під оподаткування (далі – План дій BEPS), реформування інституту фінансової відповідальності та удосконалення процедури адміністрування податків та зборів Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16 січня 2020 року № 466-IX [4], який передбачає запровадження правил: а) контролю за трансфертним ціноутворенням (кроки 8–10, 13); б) оподаткування контрольованих іноземних компаній (крок 3); в) обмеження витрат за фінансовими операціями з пов'язаними особами (крок 4); г) запобігання зловживанням у зв'язку із застосуванням договорів про уникнення подвійного оподаткування (крок 6); д) запобігання уникненню статусу постійного представництва та оподаткування постійних представництв (крок 7); е) застосування процедури взаємного узгодження (крок 14).

З метою запровадження в сучасних умовах ведення бізнесу реформи фінансової відповідальності в зазначеному Законі знайшли відображення ключові напрями реформування: запровадження винної відповідальності платників податків; вмотивовані рішення контролюючих органів про накладення штрафів; запровадження відповідальності контролюючих органів; простий механізм відшкодування шкоди платникам податку; реформування пені. Також Законом внесено зміни до чинного законодавства в частині розгляду матеріалів перевірки, що здійснюватиметься колегіально постійно діючим органом контролюючого органу – комісією

з питань розгляду заперечень. Крім того, удосконалено процедуру оскарження рішень контролюючих органів шляхом створення постійного дорадчого органу при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, а саме Апеляційної ради з питань розгляду скарг платників податків, до повноважень якої належать розгляд скарг на рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику в передбачених Податковим кодексом України (далі – ПК України) випадках [5].

Отже, загальний аналіз основних положень Закону № 466-IX засвідчує, що серед незапланованих раніше кроків у цьому Законі передбачено імплементацію не тільки мінімального стандарту Плану дій BEPS, тобто чотирьох його кроків, а й реалізацію восьми кроків, зокрема і кроку 3 Плану дій BEPS «Розробка ефективних правил оподаткування контрольованих іноземних компаній (CFC/KIK)». Оскільки запровадження Плану дій BEPS вважається світовою податковою революцією, в передмові до його кроку 3 зазначається така оцінка цього кроку: «Пакет заходів BEPS є першим значним відновленням міжнародних податкових правил майже за сторіччя».

Слід зауважити, що норми, пов'язані з оподаткуванням контрольованих іноземних компаній (CFC/KIK), є новими як для міжнародного, так і внутрішньодержавного податкового права, що підкреслює важливість правового регулювання контрольованих іноземних компаній як для доктрини, так і практики застосування, насамперед для їх розуміння платниками податків.

З метою імплементації кроку 3 Плану дій BEPS Законом України № 466-IX розділ 1 ПК України доповнено новою ст. 39-2 «Контрольовані іноземні компанії», яка набирає чинності з урахуванням вимог п. 1 Прикінцевих положень зазначеного Закону з 1 січня 2021 року. У ст. 39-2 ПК України передбачено запровадження концепції оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній на рівні контролюючої особи – фізичної або юридичної особи, що є контролюючою особою такої компанії. При цьому відповідно до п. 39-2.1.1 ст. 39-2 ПК України контрольованою іноземною компанією визнається будь-яка юридична особа, зареєстрована в іноземній державі або території, яка визнається такою, що знаходиться під контролем фізичної особи – резидента України або юридичної особи – резидента України відповідно до правил, визначених Податковим кодексом. Юридичною особою може визнаватися корпоративне утворення (об'єднання) або організація, наділена правом володіти активами, мати права та обов'язки та здійснювати діяльність від власного імені та незалежно від засновників, учасників або форми власності. Наявність у контрольованій іноземній компанії статусу юридичної особи визнається відповідно до законодавства її реєстрації. До контрольованій іноземній компанії може прирівнюватися іноземне утворення без статусу юридичної особи у випадках, передбачених Податковим кодексом України, зокрема, утворення, створене на підставі правочину або зареєстроване відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи, яке відповідно до

законодавства та/або документів, що регулюють її діяльність (особистого закону), має право здійснювати діяльність, спрямовану на отримання доходу (прибутку) в інтересах своїх учасників, партнерів, засновників, довірительів або інших вигодоотримувачів. Утворення без статусу юридичної особи можуть включати, зокрема, але не виключно, партнерства, трасти, фонди, інші установи та організації, створені на підставі правочину чи закону іноземної держави (території). До утворення без статусу юридичної особи прирівнюються особи – нерезиденти, організаційно-правова форма яких включена до переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 п. 39.2 ст. 39 ПК України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1045, зі змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 108 від 31.01.2018 та № 293 від 11.04.2018 [6], які відповідно до закону не є юридичними особами. До цього Переліку, зокрема, віднесено: Князівство Андорра, Антигуа і Барбуда, Співдружність Багамських Островів, Королівство Бахрейн, Беліз, Бермудські Острови, Боснія і Герцеговина, Гібралтар, Республіка Кіпр, Автономний край Косово і Метохія Республіки Сербія, Республіка Куба, Республіка Панама та ін. Проте слід звернути увагу на те, що КІК не завжди є офшорною структурою. Наприклад, німецька чи французька компанії, що засновані фізичною особою – податковим резидентом України, також є контрольованою іноземною компанією.

Крок 3 Плану дій BEPS «Розробка ефективних правил оподаткування контрольованих іноземних компаній» у сфері правовідносин контролю КІК передбачає такі параметри, як тип контролю і рівень контролю. З метою встановлення наявності контролю аналізуються такі типи контролю, як: а) правовий контроль – відсоток володіння акціонером акціонерним капіталом для визначення частки, що належить дочірній компанії; б) економічний контроль – права відповідної особи на капітал, активи та прибуток компанії за чітко обмежених обставин (наприклад, у разі ліквідації такої компанії); в) фактичний контроль – повноваження щодо управління та повсякденної діяльності КІК; г) контроль, що заснований на консолідації – визначення на основі принципів бухгалтерського обліку (зокрема, МСФЗ) питань консолідації компанії-нерезидента на рахунках компанії-резидента. Слід звернути увагу на те, що різні юрисдикції мають змогу застосовувати власні значення граничного значення контролю. В Україні відповідно до чинного законодавства контролюючою особою є фізична особа або юридична особа – резиденти України, які є прямими або опосередкованими власниками (контролерами) КІК. Зокрема, іноземна компанія визнається контрольованою іноземною компанією, якщо фізична особа – резидент України або юридична особа – резидент України (контролююча особа): а) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більш ніж 50 відсотків, або б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 10 відсотків, за умови, що декілька фізичних осіб – резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відсотків, або

в) окремо або разом з іншими резидентами України – пов’язаними особами здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

Правила оподаткування прибутку контрольованої іноземної компанії визначені у п. 39-2.2 ст. 39-2 ПК України. Відповідно до цієї правової норми платником податку щодо прибутку КІК є контролююча особа. Якщо одна фізична або юридична особа володіє часткою або контролює частку в розмірі 25 і більше відсотків у контрольованій іноземній компанії спільно з іншими фізичними та/або юридичними особами, та при цьому жодна з осіб самостійно не визначить себе контролюючою особою щодо такої частки в повному розмірі, вважається, що всі зазначені особи є контролюючими особами для контрольованої іноземної компанії у рівних частках (незалежно від того, чи досягає розмір частки кожного з них 25 відсотків).

Об’єктом оподаткування для податку на доходи фізичних осіб (податку на прибуток підприємств) контролюючої особи є частина скоригованого прибутку КІК, пропорційна частці, якою володіє або яку контролює така фізична (юридична) особа на останній день відповідного звітного періоду, щодо якого розраховується скоригований прибуток КІК, що обчислюється відповідно до правил п. 39-2.3 ст. 39-2 ПК України.

Слід звернути увагу на те, що контролюючий орган може зобов’язати контролюючу особу надати документацію з операцій контрольованої іноземної компанії із будь-якою особою, у разі, якщо загальний обсяг операцій КІК з такою особою перевищує 10 мільйонів гривень за календарний рік, а загальний дохід такої КІК перевищує 150 мільйонів гривень за календарний рік. Зазначена документація разом із копіями первинних документів КІК має бути подана протягом 60 календарних днів з дня отримання такої вимоги. У разі якщо контролююча особа не подає документацію з трансфертного ціноутворення та/або копії первинних документів, контролюючий орган збільшує розмір прибутку КІК на 30 відсотків вартості доходів або витрат, щодо яких не було подано документацію з трансфертного ціноутворення та/або копії первинних документів.

Важливо зазначити, що у разі звільнення від оподаткування прибутку КІК за правилами п. 39-2.4 ст. 39-2 ПК скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії не підлягає включенню до загального оподатковуваного доходу, не є об’єктом оподаткування податком на прибуток підприємств контролюючої особи у разі додержання таких умов:

а) між Україною та іноземною юрисдикцією місцезнаходження (реєстрації) контрольованої іноземної компанії є чинний договір про уникнення подвійного оподаткування або про обмін податковою інформацією, та

б) виконується будь-яка з наступних умов:

контрольована іноземна компанія фактично сплачує податок на прибуток підприємств за ефективною ставкою, що є не меншою за базову (основну) ставку податку на прибуток підприємств в Україні, яка становить 18 відсотків (п. 136.1 ст. 136 ПК), або є меншою за таку ставку не більше ніж на п’ять відсоткових пунктів, або

частка пасивних доходів КІК становить не більше 50 відсотків загальної суми доходів контролюваної іноземної компанії з усіх джерел.

Слід звернути увагу на те, що крім базової (основної) ставки податку 18 відсотків, правила оподаткування КІК передбачають і пільгові ставки: 9 відсотків – до фактично отриманого доходу у разі, якщо контролююча особа одержала такий дохід (частину прибутку КІК) на свій рахунок в уповноваженому банку України до моменту подання звіту про КІК і декларування в річній податковій декларації цієї частини прибутку КІК; 5 відсотків – оподатковуються дивіденди, що отримуються контролюючою особою безпосередньо від українських юридичних осіб, в яких КІК володіє (прямо або опосередковано) частками.

Контролюючі особи зобов'язані подавати звіт про контрольовані іноземні компанії до контролюючого органу одночасно із поданням річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) за відповідний календарний рік.

Слід звернути увагу на запровадження трирівневої структури документації для міжнародних груп компаній, яка включає в себе документацію з трансфертного ціноутворення (локальний файл), глобальну документацію (майстер-файл) та звіт у розрізі країн (country-by-country reporting). На даний час компанії подають контролюючим органам тільки документацію з трансфертного ціноутворення (local file) – звіт про контрольовані операції. Це документ, що містить інформацію про контрольовані операції, здійснені платником податків, та обґрунтування відповідності їх умов принципів «вितягнутої руки». Таким чином, податкові органи мають у своєму розпорядженні лише обмежену інформацію про діяльність платника податків, яка не дає цілісного розуміння діяльності групи. Тому оцінити загальний розмір прибутку та його розподіл в межах групи компаній неможливо. З введенням рекомендацій плану дій BEPS компанії повинні будуть подавати податковим органам два додаткових документи: глобальну документацію (майстер-файл) та звіт у розрізі країн (country-by-country reporting). Глобальна документація (майстер-файл) дає загальне уявлення про діяльність усієї групи та містить аналіз ключових операцій групи, опис підходу до ціноутворення, опис нематеріальних активів, механізми фінансування і розподілу фінансових потоків у групі і, нарешті, фінансову звітність групи. Обов'язок щодо подання глобальної документації виникає у платників податків, які входять до міжнародної групи компаній з консолідованим доходом більше 50 мільйонів євро, та подається на запит ДФС протягом 90 днів, але не раніше 12 місяців після завершення фінансового року групи. Звіт у розрізі країн (country-by-country reporting) – розгорнутий документ, який передбачає розкриття транснаціональними корпораціями деталізованої інформації про свої відокремлені підрозділи (дочірні підприємства, філії, представництва) в розрізі кожної країни, де вони проводять діяльність. Звіт у розрізі країн подається материнськими компаніями або уповноваженими особами міжнародної групи компаній, консолідований дохід якої становить 750 мільйонів євро та містить певний перелік фінансових та інших показників, таких як дані про прибуток і податкові виплати у кожній країні, кількість співробітників, матеріальні активи та функції компаній.

З метою забезпечення контролю за поданням глобальної документації та звіту в розрізі країн платники зобов'язані одночасно зі звітом про контрольовані операції подавати в електронному вигляді повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Слід зазначити, що з запровадженням у національному податковому законодавстві правил трансфертного ціноутворення зріс розмір штрафів за вчинення правопорушень у цій сфері правовідносин, що, зрозуміло, викликає незадоволення з боку бізнесу. Така ситуація складається і в умовах запровадження кроку 3 Плану дій BEPS. Розміри нових штрафів з КІК розраховуються з прив'язкою до розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи. Відповідно до вимог п. 120.7 ст. 120 ПК, зокрема, неподання контролюючою особою звіту про КІК тягне за собою накладення штрафу в розмірі 100 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Важливим для платників податків є запровадження колегіального розгляду матеріалів податкової перевірки комісією з питань розгляду заперечень та встановлення чіткого переліку обставин, які підлягають встановленню під час розгляду матеріалів, а також створення при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику постійно діючого колегіального органу – Апеляційної ради з питань розгляду скарг платників податків на рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. До Апеляційної ради можуть бути оскаржені: а) податкове повідомлення-рішення контролюючого органу, відповідно до якого сума грошового зобов'язання, зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення суми податку на додану вартість та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток та/або зменшення податкового кредиту з податку на додану вартість, визначена за таким рішенням, без урахування пені та/або штрафних (фінансових) санкцій, у тисячу чи більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року; б) податкові повідомлення-рішення контролюючого органу, відповідно до яких сума грошового зобов'язання та/або зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення суми податку на додану вартість та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток та/або зменшення податкового кредиту з податку на додану вартість, визначена за таким рішенням, без урахування пені штрафних (фінансових) санкцій, у сукупності в тисячу чи більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Оскільки ст. 39-2 «Контрольовані іноземні компанії» Податкового кодексу України набирає чинності з урахуванням вимог п. 1 прикінцевих положень Закону України № 466-IX з 1 січня 2021 року практика Верховного Суду щодо розгляду та вирішення справ у цій сфері правовідносин станом на 1 серпня 2020 року відсутня. Проте у подальшому така практика буде значною, особливо враховуючи реалізацію європейських прагнень України. З метою імплементації кроку 3 Плану дій BEPS

та вимог Закону України № 466-IX національна судова система повинна бути здатна ефективно та якісно розв'язувати можливі суперечки у сфері діяльності та оподаткування контрольованих іноземних компаній.

Висновки. Імплементация до ПК України кроку 3 Плану дій BEPS «Розробка ефективних правил оподаткування контрольованих іноземних компаній (CFC/KIK)» дозволить забезпечити додаткові надходження до Державного бюджету України за рахунок підвищення прозорості міжнародних транзакцій суб'єктів господарювання.

Запровадження ефективних правил оподаткування контрольованих іноземних компаній запобігатиме використанню агресивних схем податкового планування, сприятиме запровадженню міжнародних стандартів податкового контролю для всіх учасників міжнародної торгівлі, вдосконалисть процедуру адміністрування податків та зборів, а також сприятиме дотриманню принципу справедливості оподаткування.

Важливим завданням Верховного Суду як найвищого судового органу в системі судоустрою є забезпечення сталості та єдності судової практики у сфері правовідносин, пов'язаних із діяльністю та оподаткуванням контрольованих іноземних компаній.

Перелік використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення 05.10.2020).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами – членами, з іншої сторони. Ратифіковано із заявою Законом України від 16.09.2014 № 1678 – VII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_01#Text.
3. Багатостороння конвенція про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведення прибутку з-під оподаткування. Ратифікована Законом України від 28 лютого 2019 року № 2692-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_001-16#Text.
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16 січня 2020 року № 466-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/466-IX#Text> (дата звернення 05.10.2020).
5. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 05.10.2020).
6. Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, та визнання таким, що втратило чинність розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року № 977 (зі змінами, внесеними згідно постановами КМУ від 31.01.2018 № 108): постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1045, текст док. від 11.04.2018 № 295). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-n#Text>.

References

1. *The Constitution of Ukraine*. URL: http://zakon.work.gov.ua/laws/show/995_015. [ukr.]
2. *Multilateral Convention on the Implementation of Measures Relating to Tax Agreements, in order to counteract the erosion of the tax base and the withdrawal of profits from taxation*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_001-16#Text. [ukr.]
3. *Law of Ukraine of January 16, 2020 № 466-IX «On Amendments to the Tax Code of Ukraine to Improve Tax Administration, Eliminate Technical and Logical Inconsistencies in Tax Legislation»*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/466-IX#Text>. [ukr.]
4. *Tax Code of Ukraine*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. [ukr.]
5. *Tax Code of Ukraine of December 2, 2010 № 2755-VI* URL [Electronic resource]. - Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (access date 05.10.2020). [ukr.]
6. *Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 27.12.2017 №1045 On conducting operations to change the status (territory), compiling a list of items 39.2.1.2, codes 39.2.1, codes of articles 39.2.1.2. The Cabinet of Ministers of Ukraine of September 16, 2015. Document № 977 (as amended by separate resolutions of the Cabinet of Ministers of January 31, 2018 № 108); Resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine of December 27, 2017 № 1045, doc. and from April 11, 2018 № 295)*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-p#Text>. [ukr.]

БАЗОВ В. Контрольовані іноземні компанії (CFC/КИК): поняття та принципи оподаткування.

Стаття присвячена визначенню поняття і принципів оподаткування контрольованих іноземних компаній (CFC/КИК). Досліджено основні ідеї, які були покладені в основу доктрини контрольованих іноземних компаній. Визначено принципи оподаткування контрольованих іноземних компаній. Проаналізовано судову практику у сфері оподаткування контрольованих іноземних компаній.

Ключові слова: міжнародне оподаткування, контрольовані іноземні компанії, принципи оподаткування, судова практика.

БАЗОВ В. Контролируемые иностранные компании (CFC/КИК): понятие и принципы налогообложения.

Статья посвящена определению понятия и принципов налогообложения контролируемых иностранных компаний (CFC/КИК). Исследованы основные идеи, которые легли в основу доктрины контролируемых иностранных компаний. Определены принципы налогообложения контролируемых иностранных компаний. Осуществлен анализ судебной практики в сфере налогообложения контролируемых иностранных компаний.

Ключевые слова: международное налогообложение, контролируемые иностранные компании, принципы налогообложения, судебная практика.

BAZOV V. Controlled foreign companies (CFC/KIK): concept and principles of taxation.

The article is sanctified to the decision of concept and principles of taxation of the controlled foreign companies. Basic ideas that were fixed in basis of judicial doctrine of the controlled foreign companies are investigational.

It will be that an input in the tax law of rules of taxation of the controlled foreign companies is related to the necessity of implementation at national level of step of 3 Plans of actions of BEPS «Development of effective rules of taxation of the controlled foreign companies (CFC)». Marked, that with the aim of input of international standards of tax control for all participants of international trade, implementation of requirements of MLI of Convention and norms, envisaged by Plan of counteraction to practices of washing out of taxable base and leading out of profit from under taxation, reformation of institute of financial responsibility and improvement of procedure of administration of taxes and collections passed an act Verhovna Rada of Ukraine from January, 16, 2020 № 466, – IX «About making alteration in the Internal revenue code of Ukraine relating to perfection of administration of tax, removal technical and logical inconsistency in tax law», that envisage input rules: a) control after transfer pricing (Steps 8-10, 13); b) taxation of the controlled foreign companies (Step 3); c) limitation of charges is on financial operations with the constrained persons (Step 4); d) prevention by abuse with application of agreements on avoidance of double taxation (Step 5). Attention applies on that among unplanned earlier steps implementation not only of minimum standard of Plan of actions of BEPS is envisaged in this Law, id est four his steps, and realization of eight steps, in particular and to the step of 3 Plans of actions of BEPS «Development of effective rules of taxation of the controlled foreign companies (CFC)».

It is underlined that as an input of Plan of actions of BEPS is considered world tax revolution, implementation in the Internal revenue code of Ukraine of step of 3 Plans of actions of BEPS «Development of effective rules of taxation of the controlled foreign companies (CFC)» will allow to provide additional receivableness in the State budget of Ukraine due to the increase of transparency of international transactions of subjects of menage. Marked, that the input of effective rules of taxation of the controlled foreign companies will prevent the use of aggressive charts of the tax planning, will assist the input of international standards of tax control for all participants of international trade, will perfect procedure of administration of taxes and collections, and also will assist the observance of principle of justice of taxation.

The mechanism of decision of spores and judicial practice are analysed in the field of legal relationships, foreign companies related to taxation of controlled.

Key words: international taxation, controlled foreign companies, principles of taxation, judicial practice.